ՀՀ ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ, ԳԻՏՈՒԹՅԱՆ, ՄՇԱԿՈՒՅԹԻ ԵՎ ՍՊՈՐՏԻ ՆԱԽԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ
«ՎԱՆԱՁՈՐԻ Հ. ԹՈՒՄԱՆՅԱՆԻ ԱՆՎԱՆ ՊԵՏԱԿԱՆ ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆ» ՀԻՄՆԱԴՐԱՄ

Հաստատված է ամբիոնի նիստում

Էկոնոմիկայի, իրավունքի և կառավարման
ամբիոնի անվանումը

Ամբիոնի վարիչ Վ.Վ.Հարությունյան /Ա.Ա.Հ/

Արձանագրություն № 6

«06» դեկտեմբերի 2023 թ.

ԷԻԿ/բ-021, Նախագծի ղեկավարում ԴԱՍԸՆԹԱՑԻ
Դասիչ, դասընթացի անվանում

ՈՒՍՈՒՄՆԱՄԵԹՈԴԱԿԱՆ ՓԱԹԵԹ

Մասնագիտություն՝ **041301.00.6, կառավարում**
/դասիչ, մասնագիտության լրիվ անվանումը/

Կրթական ծրագիր՝ **041301.01.6, կառավարում/ըստ ոլորտի/**
/դասիչ, կրթական ծրագրի լրիվ անվանումը/

Որակավորման աստիճան՝ **կառավարման բակալավր**
/բակալավր, մագիստրատուրա/

Ամբիոն՝ **Էկոնոմիկայի, իրավունքի և կառավարման**
/ամբիոնի լրիվ անվանումը/

Ուսուցման ձևը՝ **առկա, հեռակա**
/առկա, հեռակա/

Կուրս/կիսամյակ **3-րդ կուրս, 2-րդ կիսամյակ**

Դասախոս՝ Արթուր Խառատյան, տ.գ.թ.
/անուն, ազգանուն/

էլ. հասցե՝ arthur_kharatyan@yahoo.com

Վանաձոր- 2023թ.

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

1. Դասընթացի դերը և տեղը կրթական ծրագրում 3
2. Դասընթացի նպատակը և խնդիրները 3
3. Դասընթացին մասնակցելու նախնական մուտքային գիտելիքները, կարողությունները և հմտությունները 3
4. Դասընթացի կրթական վերջնարդյունքները 4
5. Դասընթացի դերը կրթական ծրագրի շրջանավարտների գիտելիքների, կարողությունների և հմտությունների ձևավորման հարցում ըստ աշխատաշուկայի պահանջների ....
6. Դասընթացի ծավալը, ուսումնական աշխատանքի տեսակները, արդյունքների ամփոփման ձևերը ....
7. Ուսումնական աշխատանքները տեսակները ....
8. Դասավանդման մեթոդներ...
9. Ուսումնառության մեթոդները ....
10. Դասընթացի համառոտ բովանդակությունը, ուսումնական աշխատանքի ծավալը ....
11. Ուսումնամեթոդական գրականության ապահովման քարտ...........................
12. Դասընթացի ուսումնամեթոդական քարտ..
12.1. Դասախոսությունների ուսումնամեթոդական քարտ.........................
12.2. Գործնական աշխատանքների /սեմինար պարապմունքների ուսումնամեթոդական քարտ...
12.3. Լաբորատոր աշխատանքների ուսումնամեթոդական քարտ.............
12.4. Ինքնուրույն աշխատանքների ուսումնամեթոդական քարտ ....
13. Դասընթացի նյութատեխնիկական միջոցների ապահովում...........................
14. Գնահատում...
14.1. Ուսանողների գիտելիքների ստուգում..
14.2. Հարցաշար...
14.3. Գնահատման չափանիշներ ....
Դասընթացի համառոտ նկարագրիչ..

ԲԱՑԱՏՐԱԳԻՐ

1. Դասընթացի դերը և տեղը կրթական ծրագրում[1]

Նախագծի ղեկավարման դասընթացը կարևորվում է կառավարման բնագավառում մասնագետների պատրաստման գործընթացում և ներառված է 041301.01.6 Կառավարում մասնագիտության բակալավրի կրթական ծրագրի ուսումնական պլանի «Հատուկ մասնագիտական» կրթամասում:

2. Դասընթացի նպատակը և խնդիրները.

2.1. Դասընթացի նպատակն է.

- Նախագծերի ղեկավարման օրինաչափությունների և մեթոդաբանության վերաբերյալ գիտելիքների փոխանցում ուսանողներին:
- Նախագծերի ղեկավարման չափանիշների շրջանակներում ուսումնասիրությունների, հետազոտությունների և վերլուծությունների հմտությունների ու կարողությունների ձևավորում ուսանողների մոտ:
- Նախագծերի ղեկավարման գործընթացներում համեմատությունների և գնահատումների ունակությունների ձևավորում ուսանողների մոտ:
- Նախագծերի վերլուծման կարողությունների ձևավորում տարբեր իրավիճակներում:

2.2. Դասընթացի խնդիրներն են.

- Սովորեցնել Նախագծի ղեկավարման տեսական հիմքերը:
- Բացատրել Նախագծի ղեկավարման օրինաչափությունները:
- Սովորեցնել ուսանողներին կատարել նախագծի ղեկավարման մեջ հետազոտություններ, ուսումնասիրություններ և կատարել եզրահանգումներ ըստ արդյունքների:
- Սովորեցնել ուսանողներին վերլուծել և քննարկել նախագծերի ղեկավարման առանձնահատկությունները:
- Ամրապնդել ուսանողների կողմից ձեռքբերված տեսական գիտելիքները գործնական իրավիճակային խնդիրներով:

3. Դասընթացին մասնակցելու նախնական մուտքային գիտելիքները, կարողությունները և հմտությունները

«Նախագծի ղեկավարման» դասընթացին մասնակցելու համար անհրաժեշտ են գիտելիքներ է և հմտություններ 041301.00.6, կառավարում մասնագիտության բակալավրի կրթական ծրագրում ուսուցանվող «Տնտեսագիտության տեսություն», «Մակրոտնտեսագիտություն», «Միկրոտնտեսագիտություն», «Տնտեսության մակրոտնտեսական կարգավորում», «Կառավարում» դասընթացներից:

---

[1] Ներկայացվում է դասընթացի կարևորությունը տվյալ կրթական ծրագրի խնդիրների լուծման հարցում և տեղը ուսումնական պլանում ըստ կրթաբլոկների

4. Դասընթացը ձևավորում է հետևյալ կրթական վերջնարդյունք(ներ)ը[2] և /կամ կոմպետենցիաները

4.1. Գիտելիք

4.1.1. **Գիտելիք և իմացություն**

- Դրսևորում է կառավարման տեսությունների, գործառույթների և դրանց դասակարգման տարբեր մոտեցումների գիտելիք և իմացություն:
- Դրսևորում է առաջնորդման, իշխանության և շահադրդման երևույթների և դրանց առնչվող տեսությունների գիտելիք և իմացություն:
- Ցուցաբերում է ռազմավարական կառավարման տեսությունների, ռազմավարական պլանավորման գործընթացի, խնդիրների, պլանավորումն ուղեկցող գործողությունների և դրանց կազմակերպման առանձնահատկությունների իմացություն:
- Ցուցաբերում է ֆինանսական և կառավարչական հաշվառման հիմունքների իմացություն:
- Ցուցաբերում է սպառողների կամ սոցիալական այլ խմբերի կարիքները վեր հանելու տեսական մեթոդաբանական հիմնական մոտեցումների իմացություն:
- Դրսևորում է վերահսկողության տեսական մեթոդաբանական հիմքերի և կազմակերպական գործընթացների արդյունավետության գնահատման հիմնական գործիքակազմի վերաբերյալ գիտելիք և իմացություն:
- Դրսևորում է մակրո- և միկրոտնտեսագիտության հիմնական հասկացությունների, օրենքների և սկզբունքների իմացություն:
- Ցուցաբերում է տնտեսության տարբեր ոլորտների և դրանց կառավարման առանձնահատկությունների, ինչպես նաև պետական կառավարման և տեղական ինքնակառավարման տարբեր մոտեցումների գիտելիք և իմացություն:
- Ցուցաբերում է արժեքի ձևավորման և փոխանցման գործընթացների կառավարման սկզբունքների իմացություն:

4.2 Հմտություններ

4.2.1. Գիտելիքի և իմացության կիրառում

- Կարող է գնահատել միկրո- և մակրոմիջավայրի ազդեցությունը կառավարման համակարգերի գործունեության վրա:
- Կարող է մասնագիտական խնդիրների լուծման նպատակով արդյունավետ բանակցություններ վարել և մարդկանց ղեկավարել:
- Կարող է մշակել կառավարման գործընթացին առնչվող տարբեր ծրագրեր և մասնակցել դրանց իրագործման միջոցառումներին:
- Կարող է նախագծել կազմակերպական կառուցվածքներ, իրականացնել լիազորությունների և պատասխանատվության բաշխում, ձևակերպել խնդիրներ և պատվիրակել ենթականերին:
- Կարող է իրականացնել ֆինանսական վերլուծություններ կառավարչական խնդիրների լուծման նպատակով, արդյունավետորեն պլանավորել, կազմակերպել և վերահսկել կազմակերպության ֆինանսական գործունեությունը:

---

[2] http://www.vsu.am/karg/ararkayakan-nkaragir-17.pdf
Լրացվում է «Առարկայի նկարագրի մշակման ռազմավարության» կոմպետենցիաների ցանկին համապատասխան:

- Կարող է իրականացնել սպառողների, մրցակիցների և շուկայի վերլուծություններ, արդյունավետորեն պլանավորել, կազմակերպել և վերահսկել կազմակերպության մարքեթինգային գործունեությունը:
- Կարող է ընդունել կառավարչական որոշումներ խնդիրները համակարգի մեջ դիտարկելով և համակարգային մոտեցման համապատասխան գործիքակազմ կիրառելով:
- Կարող է մշակել տարբեր մակարդակի ռազմավարություններ:
- Կարող է գնահատել և կառավարել կազմակերպության գործունեությանն առնչվող ռիսկերը և կատարել համապատասխան կանխատեսումային հաշվարկներ:

4.2.2.Հաղորդակցման, ՏՀՏ և տվյալների հետ աշխատելու կարողություններ

- Կարող է կատարել տեղեկատվության հավաքման, պահպանման և մշակման աշխատանքներ, ինչպես նաև մասնագիտական խնդիրների լուծման նպատակով օգտվել ժամանակակից տեղեկատվական տեխնոլոգիաներից:
- Կարող է իրականացնել հետազոտություններ կառավարչական զանազան խնդիրներ լուծելու նպատակով, ինչպես նաև վերլուծել դրանց արդյունքները:
- Կարող է պատրաստել զեկուցումներ և ներկայացնել հետազոտությունների արդյունքներ:

4.2.3. Ընդհանրական, իմացական կարողություններ, (ներառյալ դատողություններ անելը)

- Ունակ է լուծելու մասնագիտական խնդիրները վերլուծության և համադրության հիման վրա:
- Տիրապետում է մաթեմատիկական և վիճակագրության մեթոդներին, ինչպես նաև մաթեմատիկական մոդելավորման եղանակներին:
- Ունակ է մասնագիտական վերլուծություններ իրականացնելիս կիրառել որակական և քանակական մեթոդներ:
- Ունակ է թիմում աշխատելու և թիմի անդամների հետ արդյունավետ համագործակցելու:
- Ունակ է օգտվելու նորմատիվ իրավական փաստաթղթերից:

4.3. **Կարողություններ**

4.3.1.Ինքնուրույնություն և պատասխանատվություն (ներառյալ սովորելու կարողությունները)

- Կարող է բացահայտել, հաղթահարել և լուծումներ տալ անծանոթ պայմաններում առաջացած խնդիրներին:
- Ունակ է ինքնուրույն որոշումներ ընդունելու:
- Ունակ է հաշվի առնելու կառավարչական որոշումների հետևանքները սոցիալական պատասխանատվության տեսանկյունից:
- Ունակ է տարաբնույթ և տարասեռ մշակութային միջավայրերում աշխատելու, տարբեր զարգացման և մտավոր մակարդակի տեր մարդկանց հետ համագործակցելու:

5. **Դասընթացի դերը կրթական ծրագրի շրջանավարտների գիտելիքների, կարողությունների և հմտությունների ձևավորման հարցում ըստ աշխատաշուկայի պահանջների**[3]

«Նախագծի ղեկավարում» դասընթացից ձեռք բերված գիտելիքներն և հմտությունները շրջանավարտը կարող է կիրառել կառավարման մասնագիտական գործունեության ընթացքում, մասնագիտական հետազոտության լաբորատորիաներում աշխատելու, կառավարման բնագավառում գիտական հետազոտություններ կատարելու, ասպիրանտուրայում կրթությունը շարունակելու նպատակներով:

---

[3] Նշվում է, թե տվյալ դասընթացի յուրացման, ամփոփման արդյունքում ձեռքբերված գիտելիքները, հմտությունները և կարողությունները աշխատաշուկայի որ բնագավառներում և ոլորտներում կարող է շրջանավարտը կիրառել

6. Դասընթացի ծավալը, ուսումնական աշխատանքի տեսակները, արդյունքների ամփոփման ձևերը

Չափանիշ	Առկա ուսուցման համակարգ	Հեռակա ուսուցման համակարգ
Դասընթացի ընդհանուր աշխատատարությունը (կրեդիտ /ընդհանուր ժամաքանակ)	4 կրեդիտ/120 ժամ	

Աշխատանքի տեսակը	ժամաքանակ	ժամաքանակ
Դասախոսություն	24	
Գործնական աշխատանք	8	
Սեմինար պարապմունք		
Լաբորատոր աշխատանք	32	
Ինքնուրույն աշխատանք	64	
Ընդամենը	120	
Ստուգման ձևը (ստուգարք/ ընթացիկ քննություն/ հանրագումարային քննություն)	քննություն	

7. Ուսումնական աշխատանքների տեսակները[4]

- **Դասախոսությունը** դասախոսի կողմից դասընթացի ծրագրի շրջանակներում գիտական-տեղեկատվական թեմայի վերաբերյալ տրամաբանորեն կառուցված, հետևողական ու պարզ խոսքի շարադրանքն է, որի նպատակն է ուսանողին տալ համապարփակ գիտելիքներ: Դասախոսը վերլուծում, մեկնաբանում է թեմայի առավել կարևոր, դժվար ընկալելի, հանգուցային հարցերը: Դասախոսությունը ուսանողի առջև ուրվագծվող գիտական մի ճանապարհ է, որը նա կարող է միայն անցնել գիտական գրականության ընթերցանության, ուսումնական բնույթի այլ պարապմունքների և ինքնուրույն կատարած աշխատանքների շնորհիվ: Դասախոսը պետք է խթանի ուսանողի ակտիվ իմացաբանական գործունեությունը, նպաստի նրանց ստեղծագործական մտածողության ձևավորմանը: Ուսանողը նույնպես պետք է լինի դասախոսության ակտիվ մասնակից: Ուսանողը դասախոսությանը ներկայանալուց առաջ պետք է ծանոթացած լինի տվյալ դասին ներկայացվող թեմային, որպեզի կարողանա մասնակցել ուսումնական գործընթացին:
- **Գործնական աշխատանքների** ժամանակ ուսանողը կատարում է լսարանային աշխատանք՝ դասախոսի անմիջական ղեկավարման ներքո: Գործնական պարապմունքները անցկացվում են գործնական խնդիրների լուծման, առաջադրանքների իրականացման, թեստերի, իրավիճակային վերլուծությունների, գործարար խաղերի, խմբային աշխատանքների, տնային առաջադրանքների, ուղեղային գրոհների, ինտերակտիվ ուսուցման միջոցով՝ տեսական գիտելիքները կիրառելու, գործնական ունակությունների և հմտությունների ձեռքբերման և ամրապնդման նպատակով: Դասախոսն առաջադրում է գործնական պարապմունքների թեման, նպատակը, խնդիրները, այն հարցերը, որոնք պետք է

[4] Թողել այն տեսակը, որը տվյալ դասընթացի դասավանդման համար նախատեսված է: Դասավանդողը կարող է նկարագրությունը փոխել կամ լրացումներ կատարել:

լուծել գործնական պարապմունքի ընթացքում, գործնական պարապմունքի անցկացման մեթոդները և պատասխանում է ուսանողների տված հարցերին:

- **Սեմինար պարապմունքները** խմբային պարապմունքների հիմնական տեսակներից է, որի ընթացքում ուսանողը սովորում է բանավոր շարադրել նյութը, պաշտպանել իր տեսակետները և եզրահանգումները: Սեմինարի ընթացքում ուսանողները քննարկում, պատասխանում են թեման, զեկույցները և ռեֆերատները, որոնք հանձնարարել է դասախոսը:

  Սեմինարին պատրաստվելու համար անհրաժեշտ է ուսումնասիրել հիմնական և լրացուցիչ գրականություն տվյալ թեմայով: Գրականության ուսումնասիրությունից և համառոտագրումից հետո պետք է կազմել պլան՝ բանավոր պատասխանի համար, ապա մտածել ելույթի բովանդակությանհարցադրումների և պատասխանների մասին:
- **Լաբորատոր աշխատանքները** նպաստում են տեսական նյութի առավել լավ յուրացմանը և ամրապնդմանը: Լաբորատոր աշխատանքները նպատակ ունեն ամրապնդելու ուսումնասիրվող թեմաների տեսական դրույթները, ուսանողներին ուսուցանելու փորձարարական հետազոտությունների մեթոդները, հաղորդելու ինքնուրույն վերլուծության, տվյալների ամփոփման, լաբորատոր սարքավորումների, համակարգիչների, սարքերի, էլեկտրոնային ծրագրերի հետ աշխատելու փորձ և հմտություններ: Լաբորատոր աշխատանքն անցկացման համար ուսանողը պարտավոր է ուսումնասիրել թեմային վերաբերող տեսական նյութը (դասախոսւոթյուն, համապատասխան գրականություն) և փորձի, հետազոտության մեթոդոլոգիան:

  Դասախոսի հսկողությամբ ուսանողը իրականացնում է փորձը, հետազոտությունը, գրանցում է արդյունքները և կատարում (գրանցում) համապատասխան եզրա-կացություն
- **Ինքնուրույն աշխատանքը** ուսանողների ուսումնական, գիտահետազոտական աշխատանքն է, որն իրականացվում է դասախոսի առաջադրանքով և մեթոդական ղեկավարությամբ, բայց առանց նրա անմիջական ղեկավարության:

  Ինքնուրույն աշխատանքի տեսակներն են[5]՝
  - <u>**Ռեֆերատ**</u> – ուսանողների ինքնուրույն գրավոր, որտեղ ուսանողը շարադրում է որևէ հարցի կամ թեմայի էությունը՝ հենվելով գրական աղբյուրների վրա (դասագրքեր, ձեռնարկներ և այլն):
  - <u>**Աշխատանքային տետր**</u> – նախատեսված է ուսանողների ինքնուրույն աշխատանքների համար և թույլ է տալիս գնահատել ուսումնական նյութի յուրացման աստիճանն ուսանողների կողմից

8. **Դասավանդման մեթոդներներն են**՝[6] հիմնահարցային դասախոսություն, դասախոսություն-երկխոսություն, դասախոսություն-քննարկում, *թեմատիկ սեմինար*, սեմինար-բանավեճ, գործնական աշխատանք՝ անհատական աշխատանք, գործնական աշխատանք՝ խմբային աշխատանք, ուսուցում գործողությամբ (action learning), իրավիճակային խնդիրների վերլուծություն, գործարար խաղեր:
9. **Ուսումնառության մեթոդներն են**[7]՝ մտքերի քարտեզագրում, թիմային քննարկում, իրադրությունների վերլուծություն, ալգորիթմների և հրահանգների կազմում, աղյուսակների և դասակարգման համեմատման և համակարգման սխեմաների կազմում, փորձի/հետազոտության արդյունքների վերաբերյալ եզրակացության ներկայացում

---

[5] Թողել այն տեսակը, որը տվյալ դասընթացի դասավանդման համար նախատեսված է: Դասավանդողը կարող է նկարագրությունը փոխել կամ լրացումներ կատարել:

[6] Ներկայացված են օրինակներ: Դասավանդողը կարող է նկարագրությունը փոխել կամ լրացումներ կատարել:

[7] Ներկայացված են օրինակներ: Դասավանդողը կարող է նկարագրությունը փոխել կամ լրացումներ կատարել:

10. Դասընթացի համառոտ բովանդակությունը, ուսումնական աշխատանքի ծավալը՝ ըստ բաժինների և թեմաների[8].

հ/հ	Թեմա (բաժին)	Ուսումնական աշխատանքի ժամաքանակն ըստ տեսակների				
		դասախոսություն	սեմինար պարապմունք	գործնական աշխատանք	լաբորատոր աշխատանք	Ինքնուրույն աշխատանք
1	Նախագծի սահմանումը, հիմնական բնութագրերը, չափանիշները և գործունեության տարրերը	2			2	5
2	Նախագծերի դասակարգումը, կառավարման գործընթացը և բովանդակությունը	2			2	5
3	Մինչ նախագծման /նախանախագծման/ վերլուծություն և բովանդակության կառավարում	2			2	5
4	Նախագծի ռեսուրսների հավաքագրում	2		1	3	5
5	Նախագծի ժամանակի կառավարում	2		1	3	4
6	Նախագծի ծախսերի կառավարում	2		1	3	4
7	Նախագծի որակի կառավարում	2		1	3	4
8	Նախագծի անձնակազմի /թիմի/ կառավարում	2		1	3	4
9	Նախագծային հաղորդակցությունների կառավարում	2		1	3	5
10	Նախագծի ռիսկերի կառավարում	2		1	3	5
11	Նախագծի վերահսկում	2		1	3	5
12	Նախագծի փոփոխությունների կառավարում և ավարտ	2			2	5
ԸՆԴԱՄԵՆԸ		24		8	32	56

[8] Նման է օրացուցային պլանին

11. Ուսումնամեթոդական գրականության ապահովման քարտ

հ/հ	Անվանումը/հեղինակ	Հրատարակության տարի
Պարտադիր գրականություն (ՊԳ)		
1.	Յու. Սուվարյան, Մենեջմենթ	2009թ.
2.	Л. Н. Боронина, З. В. Сенук, Основы управления проектами, УрФУ	2015
3.	Балашов А. И., Рогова Е. М., Тихонова М. В., Ткаченко Е. А. ; Управление проектами	2019
4.	Դենիս Լոկ, Նախագծի ղեկավարում	2004թ
Լրացուցիչ գրականություն(ԼԳ)		
1.	Вадим Богданов, Управление проектами. Корпоративная система - шаг за шагом	2012
2.	И.И. Мазур В.Д. Шапиро Н.Г. Ольдерогге, УПРАВЛЕНИЕ ПРОЕКТАМИ	2004
Համացանցային տեղեկատվական պաշարներ (ՀՏՊ)/ Էլեկտրոնային աղբյուրներ (ԷԱ)		
1.		
2.		

12. Դասընթացի ուսումնամեթոդական քարտ

12.1. Դասախոսությունների ուսումնամեթոդական քարտ

հ/հ	*Թեմա*	Ուսումնասիրվող հարցեր	*Ժամաքանակ*	Գրականություն[9]
1.	Նախագծի սահմանումը, հիմնական բնութագրերը, չափանիշները և գործունեության տարրերը	Նախագիծ և նախագծի կառավարում; Ինչու՞ պետք է կառավարել նախագծերը: Նախագծի կառավարման տեսական հիմունքները:	2	ՊԳ2
2.	Նախագծերի դասակարգումը, կառավարման գործընթացը և բովանդակությունը	Նախագծի կառավարման հիմնական հասկացությունների դասակարգում: Նախագծի տեսակների դասակարգումը, նպատակը և ռազմավարությունը, արդյունքը: Նախագծերի կառուցվածքի ձևավորումը: Նախագծի կառավարման մեթոդները: Նախագծի մասնակիցները:	2	ՊԳ2

[9] Ըստ 12-րդ կետում նշված ցանկի, օր.՝ ՊԳ 1, ԼԳ 2 և այլն

3.	Նախանախագծման /մինչ նախագծման / վերլուծություն և բովանդակության կառավարում	Նախագծման հիմնական փուլերը: Նախագծի մինչ փուլային վերլուծություն: Նախագծի վերլուծություն: Նախագծի իրականացման ազդեցությունը և արդյունավետությունը : Նախագծի տնտեսական արդյունավետության գնահատումը. / ընդհանուր մոտեցումներ /: Ներդրումային հաշվարկման հիմնական մեթոդները: Նախաներդրումային փուլի իրականացման փուլերը: Հիմնական նախանախագծային փաստաթղթերի կազմը: Նախագծի կենսունակության և ֆինանսական իրագործելիության գնահատում:	2	ՊԳ2
4	Նախագծի ռեսուրսներ	Նախագծի ռեսուրսների սահմանումը, նշանակությունը և դերակատարումը: Նախագծի ռեսուրսների հավաքագրում: Նախագծի ռեսուրսների պլանավորման հիմունքները: Ռեսուրսների կառավարման գործընթացները: Ռեսուրսների գնումների կառավարումը: Մատակարարման շղթայի կառավարումը: Նյութական և տեխնիկական ռեսուրսների մատակարարման պայմանագրերը: Պաշարների կառավարում: Պաշարների ձևավորման և պահպանման ծախսերը: Լոգիստիկայի կառավարում Լոգիստիկայի հայեցակարգը նախագծի կառավարման մեջ:	2	ՊԳ2
5	Նախագծի ժամանակի կառավարում	Նախագծի ժամանակի սահմանումը, նշանակությունը և դերակատարումը:Ժամանակի կառավարումը: Նախագծի իրականացման ժամանակի գնահատումը և վերլուծությունը:	2	ՊԳ2
6	Նախագծի ծախսերի կառավարում	Նախագծի ծախսերի սահմանումը, նշանակությունը և դերակատարումը:Ծախսերի տեսակները: Նախագծի ծախսերի պլանավորումը, կառավարումը: Ծախսերի վերահսկում և սահմանափակում: Ծախսերի հաշվետվություններ:	2	ՊԳ2

7	Նախագծի որակի կառավարում	Նախագծի որակի սահմանումը, նշանակությունը և դերակատարումը: Որակի կառավարման հիմնական սկզբունքները և մեթոդները: Որակի կառավարման համակարգում միջազգային ստանդարտների կիրառումը: Որակի վերահսկողություն: Որակի հաշվետվություններ:	2	ՊԳ2
8	Նախագծի անձնակազմի /թիմի/ կառավարում	Նախագծի անձնակազմի /թիմի/ սահմանումը, նշանակությունը և դերակատարումը: Թիմի ձևավորումը, զարգացումը և կառավարումը, կառավարման սոցիալ-տնտեսական /մշակույթային/ և բարոյահոգեբանական հայեցակարգերը: Թիմի գործունեության արդյունավետության գնահատումը, անձնակազմի մոտիվացիան և խթանումը:	2	ՊԳ2
9	Նախագծային հաղորդակցությունների կառավարում	Նախագծի հաղորդակցությունների սահմանումը, նշանակությունը և դերակատարումը: Հաղորդակցության դերը նախագծում. կապի կառավարման պլանավորում: Հաղորդակցության կառավարում: Հաղորդակցության տեխնոլոգիաները: Հետադարձ կապի ապահովում: Նախագծում շահագրգիռ կողմերի ակնկալիքների կառավարում:	2	ՊԳ2
10	Նախագծի ռիսկերի կառավարում	Նախագծի ռիսկերի սահմանումը, նշանակությունը և դերակատարումը: Ժամանակակից ռիսկերի հայեցակարգ: Ռիսկերի տեսակները: Ռիսկերի կառավարում, կառավարման հայեցակարգ, կառավարման պլանավորում: Ռիսկերի բացահայտում գնահատում և վերլուծություն: Ռիսկերի վերահսկում և փաստաթղթավորում:	2	ՊԳ2
11	Նախագծի վերահսկում	Նախագծի վերահսկման նպատակները և բովանդակությունը: Նախագծի վերահսկում /մոնիտորինգ/ իրականացման ընթացքում:	2	ՊԳ2

		Կատարված աշխատանքների վերահսկում /մոնիտորինգ/: Որոշումների կայացում:		
12	Նախագծի փոփոխությունների կառավարում և ավարտ	Նախագծի փակում. հիմնական ընթացակարգերը: Նախագծի ավարտի փուլը: Նախագծի պայմանագրերի փակումը: Նախագծի հետաուդիտ:Աշխատանքի առաջընթացի չափում և արդյունքների վերլուծությունը: Նախագծում փոփոխությունների կառավարումը:	2	ՊԳ2

12.2. Գործնական աշխատանքների /սեմինար պարապմունքների ուսումնամեթոդական քարտ

h/h	*Թեմա*	Ուսումնասիրվող հարցեր	*Ժամաքանակ*	Ստուգման ձևը	Գրականություն[10]
1.	Նախագծի ռեսուրսներ	Նախագծի ռեսուրսների սահմանումը, նշանակությունը և դերակատարումը: Նախագծի ռեսուրսների հավաքագրում: Նախագծի ռեսուրսների պլանավորման հիմունքները, կառավարման գործընթացները: Նյութական և տեխնիկական ռեսուրսների մատակարարման պայմանագրեր: Մատակարարման շղթայի կառավարումը: Ռեսուրսների գնումների կառավարումը: Պաշարների կառավարում: Պաշարների ձևավորման և պահպանման ծախսերը:Լոգիստիկայի կառավարում Լոգիստիկայի հայեցակարգը նախագծի կառավարման մեջ:	1	բանավոր	ՊԳ2
2.	Նախագծի ժամանակի կառավարում	Նախագծի ժամանակի սահմանումը, նշանակությունը և դերակատարումը: Նախագծի Ժամանակի կառավարումը:	1	բանավոր	ՊԳ2

[10] Ըստ 12-րդ կետում նշված ցանկի, օր.՝ ՊԳ 1, ԼԳ 2 և այլն

		Նախագծի իրականացման ժամանակի գնահատումը և վերլուծությունը:			
3	Նախագծի ծախսերի կառավարում	Նախագծի ծախսերի սահմանումը, նշանակությունը և դերակատարումը: Ծախսերի տեսակները: Նախագծի ծախսերի պլանավորումը և կառավարումը: Ծախսերի վերահսկումը և սահմանափակումը: Ծախսերի հաշվետվությունները:	1	բանավոր	ՊԳ2
4	Նախագծի որակի կառավարում	Նախագծի որակի սահմանումը, նշանակությունը և դերակատարումը: Որակի կառավարման հիմնական սկզբունքները և մեթոդները: Որակի կառավարման համակարգում միջազգային ստանդարտների կիրառումը: Որակի վերահսկողությունը: Որակի հաշվետվությունները:	1	բանավոր	ՊԳ2
5	Նախագծի թիմի անձնակազմի կառավարում	Նախագծի թիմի սահմանումը, նշանակությունը և դերակատարումը: Անձնակազմի ձևավորումը և զարգացումը: Անձնակազմի կառավարումը: Անձնակազմի կառավարման սոցիալ-տնտեսական ,մշակույթային, և բարոյահոգեբանական հայեցակարգերը: Անձնակազմի մոտիվացիա և խթանում: Անձնակազմի արդյունավետության գնահատումը:	1	բանավոր	ՊԳ2
6	Նախագծային հաղորդակցությունների կառավարում	Նախագծային հաղորդակցությունների սահմանումը, նշանակությունը և դերակատարումը:Հաղորդակցության դերը նախագծում. կապի կառավարման պլանավորում: Հաղորդակցության կառավարումը: Հաղորդակցության տեխնոլոգիաները: Հետադարձ կապի ապահովումը: Նախագծում շահագրգիռ կողմերի ակնկալիքների կառավարումը:	1	բանավոր	ՊԳ2
7	Նախագծի ռիսկերի կառավարում	Նախագծի ռիսկերի սահմանումը, նշանակությունը և դերակատարումը:	1	բանավոր	ՊԳ2, ԼԳ1

		Ժամանակակից ռիսկերի հայեցակարգը: Ռիսկերի տեսակները: Ռիսկերի կառավարում: Ռիսկերի կառավարման հայեցակարգ: Ռիսկերի կառավարման պլանավորումը գնահատումը. բացահայտումը և վերլուծությունը: Ռիսկերի վերահսկումը և փաստաթղթավորումը:			
8	Նախագծի վերահսկում	Նախագծի վերահսկում/ մոնիտորինգ/, վերահսկման նպատակները և բովանդակությունը: Նախագծի վերահսկումը իրականացման ընթացքում: Կատարված աշխատանքների վերահսկումը /մոնիտորինգ/:Որոշումների կայացումը:	1	բանավոր	ՊԳ2, ԼԳ1

12.3. Լաբորատոր աշխատանքների ուսումնամեթոդական քարտ

հ/հ	*Թեմա*	Ուսումնասիրվող հարցեր	*Ժամաքանակ*	Ստուգման ձևը	Գրականություն[11]
1.	Նախագծի սահմանումը, հիմնական բնութագրերը, չափանիշները և գործունեության տարրերը	Ինչ է նախագծը և նախագծի կառավարումը: Ինչու՞ պետք է կառավարել նախագծերը: Նախագծի կառավարման տեսական հիմունքները:	2	բանավոր	ՊԳ2
2.	Նախագծերի դասակարգումը, կառավարման գործընթացը և բովանդակությունը	Նախագծի նպատակը և ռազմավարությունը: Նախագծի կառավարման հիմնական հասկացությունների դասակարգումը:Նախագծերի տեսակների դասակարգումը, կառուցվածքի ձևավորումը, Նախագծի մասնակիցները:Նախագծի արդյունքը: Նախագծի կառավարման մեթոդները;	2	բանավոր	ՊԳ2

[11] Ըստ 12-րդ կետում նշված ցանկի, օր.՝ ՊԳ 1, ԼԳ 2 և այլն

3	Նախանախագծման /մինչ նախագծման / վերլուծություն և բովանդակության կառավարում	Նախագծի հիմնական փուլերը: Նախագծի վերլուծություն: Նախագծի մինչ փուլային վերլուծություն: Նախագծի իրականացման ազդեցությունը և արդյունավետությունը : Նախագծի տնտեսական արդյունավետության գնահատումը / ընդհանուր մոտեցումներ/ : Ներդրումային հաշվարկման հիմնական մեթոդները: Նախաներդրումային փուլի իրականացման փուլերը: Հիմնական նախանախագծային փաստաթղթերի կազմը:Նախագծի կենսունակության և ֆինանսական իրագործելիության գնահատումը:	2	բանավոր	ՊԳ2
4	Նախագծի ռեսուրսներ	Նախագծի ռեսուրսների սահմանումը, նշանակությունը և դերակատարումը: Նախագծի ռեսուրսների հավաքագրումը:Ռեսուրսների կառավարման գործընթացները:Նախագծի ռեսուրսների պլանավորման հիմունքները: Նյութական և տեխնիկական ռեսուրսների մատակարարման պայմանագրերը: Մատակարարման շղթայի կառավարումը: Ռեսուրսների գնումների կառավարում: Պաշարների կառավարում: Պաշարների ձևավորման և պահպանման ծախսերը: Լոգիստիկայի կառավարումԼոգիստիկայի հայեցակարգը նախագծի կառավարման մեջ:	3	բանավոր	ՊԳ2
5	Նախագծի ժամանակի կառավարում	Նախագծի ժամանակի սահմանումը, նշանակությունը և դերակատարումը, կառավարումը: Նախագծի իրականացման ժամանակի գնահատումը և վերլուծությունը:	3	բանավոր	ՊԳ2
6	Նախագծի ծախսերի կառավարում	Նախագծի ծախսերի սահմանումը, նշանակությունը և դերակատարումը: Նախագծի ծախսերի տեսակները, պլանավորումը, կառավարումը: Ծախսերի վերահսկում և սահմանափակում: Ծախսերի հաշվետվություններ:	3	բանավոր	ՊԳ2
7	Նախագծի որակի կառավարում	Նախագծի որակի սահմանումը, նշանակությունը և դերակատարումը: Որակի կառավարման հիմնական սկզբունքները և մեթոդները: Որակի կառավարման համակարգում միջազգային ստանդարտների կիրառումը: Որակի վերահսկողությունը: Որակի հաշվետվություններ:	3	բանավոր	ՊԳ2

8	Նախագծի թիմի անձնակազմի կառավարում	Նախագծի անձնակազմի /թիմի/ սահմանումը, նշանակությունը և դերակատարումը:Անձնակազմի ձևավորումը և զարգացումը:Անձնակազմի կառավարումը:Անձնակազմի կառավարման սոցիալ-տնտեսական /մշակույթային/ և բարոյահոգեբանական հայեցակարգերը:Անձնակազմի մոտիվացիան և խթանում:Անձնակազմի արդյունավետության գնահատումը:	3	բանավոր	ՊԳ2
9	Նախագծային հաղորդակցությունների կառավարում	Նախագծի հաղորդակցությունների սահմանումը, նշանակությունը և դերակատարումը: Հաղորդակցության դերը նախագծում. կապի կառավարման պլանավորում:Հաղորդակցության կառավարում:Հաղորդակցության տեխնոլոգիաները: Հետադարձ կապի ապահովում:Նախագծում շահագրգիռ կողմերի ակնկալիքների կառավարում:	3	բանավոր	ՊԳ2
10	Նախագծի ռիսկերի կառավարում	Նախագծի ռիսկերի սահմանումը, նշանակությունը և դերակատարումը:Ժամանակակից ռիսկերի հայեցակարգ:Ռիսկերի տեսակները: Ռիսկերի կառավարման հայեցակարգ; Ռիսկերի կառավարման պլանավորում, կառավարում:Ռիսկերի գնահատումը. բացահայտումը և վերլուծությունը:Ռիսկերի վերահսկումը և փաստաթղթավորումը:	3	բանավոր	ՊԳ2, ԼԳ1
11	Նախագծի վերահսկում	Նախագծի վերահսկման նպատակները և բովանդակությունը:Նախագծի մոնիտորինգ: Վերահսկում նախագծի իրականացման ընթացքում: Կատարված աշխատանքների վերահսկում /մոնիտորինգ/:Որոշումների կայացում:	3	բանավոր	ՊԳ2, ԼԳ1
12	Նախագծի փոփոխությունների կառավարում և ավարտ	Նախագծի փակման հիմնական ընթացակարգերը: Նախագծի ավարտի փուլը:Նախագծի պայմանագրերի փակումը:Նախագծի հետաուդիտը:Աշխատանքի առաջընթացի չափումը և արդյունքների վերլուծությունը:Նախագծում փոփոխությունների կառավարումը:	2	բանավոր	ՊԳ2

12.4. Ինքնուրույն աշխատանքների ուսումնամեթոդական քարտ

հ/հ	Ինքնուրույն աշխատանքի թեմաները	Ուսումնասիրվող հարցեր	Աշխատանքի տեսակը[12]	Ներկայացման ժամկետները	Ստուգման ձևը	Գրականություն[13]
1.	Նախագծի սահմանումը, հիմնական բնութագրերը, չափանիշները և գործունեության տարրերը	Ինչ է նախագծը և նախագծի կառավարումը: Ինչու՞ պետք է կառավարել նախագծերը: Նախագծի կառավարման տեսական հիմունքները:	**Ռեֆերատ**	Սահմանված գրաֆիկով	գրավոր	ՊԳ2
2.	Նախագծերի դասակարգումը, կառավարման գործընթացը և բովանդակությունը	Նախագծի կառավարման հիմնական հասկացությունների, տեսակների դասակարգումը: Նախագծի նպատակը և ռազմավարությունը: Նախագծի արդյունքը: Նախագծերի կառուցվածքի ձևավորումը:Նախագծի կառավարման մեթոդները: Նախագծի մասնակիցները:	**Ռեֆերատ**	Սահմանված գրաֆիկով	գրավոր	ՊԳ2

[12] Տես 7-րդ կետի հինգերորդ պարբերությունը
[13] Ըստ 12-րդ կետում նշված ցանկի, օր.՝ ՊԳ 1, ԼԳ 2 և այլն

3.	նախանախագծման/ մինչ նախագծման / վերլուծություն և բովանդակության կառավարում	Նախագծի հիմնական փուլերը: Նախագծի վերլուծություն: Նախագծի մինչ փուլային վերլուծություն: Նախագծի իրականացման ազդեցությունը և արդյունավետությունը : Նախագծի տնտեսական արդյունավետության գնահատում. ընդհանուր մոտեցումներ : Ներդրումային հաշվարկման հիմնական մեթոդները: Նախաներդրումային փուլի իրականացման փուլերը: Հիմնական նախանախագծային փաստաթղթերի կազմը: Նախագծի կենսունակության և ֆինանսական իրագործելիության գնահատում:	**Ռեֆերատ**	Սահմանված գրաֆիկով	գրավոր	ՊԳ2

4	Նախագծի ռեսուրսներ	Նախագծի ռեսուրսների սահմանումը, նշանակությունը և դերակատարումը: Նախագծի ռեսուրսների հավաքագրում: Ռեսուրսների կառավարման գործընթացները: Նախագծի ռեսուրսների պլանավորման հիմունքները: Մատակարարման շղթայի կառավարում: Նյութական և տեխնիկական ռեսուրսների մատակարարման պայմանագրեր: Ռեսուրսների գնումների կառավարում Պաշարների կառավարում: Պաշարների ձևավորման և պահպանման ծախսերը: Լոգիստիկայի կառավարում Լոգիստիկայի հայեցակարգը նախագծի կառավարման մեջ:	**Ռեֆերատ**	Սահմանված գրաֆիկով	գրավոր	ՊԳ2
5	Նախագծի ժամանակի կառավարում	Նախագծի ժամանակի սահմանումը, նշանակությունը և դերակատարումը: Ժամանակի կառավարում: Նախագծի իրականացման ժամանակի գնահատում և վերլուծություն:	**Ռեֆերատ**	Սահմանված գրաֆիկով	գրավոր	ՊԳ2
6	Նախագծի ծախսերի կառավարում	Նախագծի ծախսերի սահմանումը, նշանակությունը և դերակատարումը: Ծախսերի տեսակները: Ծախսերի կառավարում: Նախագծի ծախսերի պլանավորում: Ծախսերի վերահսկում և սահմանափակում: Ծախսերի հաշվետվություններ:	**Ռեֆերատ**	Սահմանված գրաֆիկով	գրավոր	ՊԳ2

7	Նախագծի որակի կառավարում	Նախագծի որակի սահմանումը, նշանակությունը և դերակատարումը: Որակի կառավարման հիմնական սկզբունքները և մեթոդները: Որակի կառավարման համակարգում միջազգային ստանդարտների կիրառումը: Որակի վերահսկողություն: Որակի հաշվետվություններ:	**Ռեֆերատ**	Սահմանված գրաֆիկով	գրավոր	ՊԳ2
8	Նախագծի թիմի անձնակազմի կառավարում	Նախագծի թիմի սահմանումը, նշանակությունը և դերակատարումը: Թիմի անձնակազմի ձևավորումը և զարգացումը:Անձնակազմի կառավարումը:Անձնակազմի կառավարման սոցիալ-տնտեսական, մշակույթային և բարոյահոգեբանական հայեցակարգերը: Անձնակազմի մոտիվացիա և խթանում:Անձնակազմի արդյունավետության գնահատումը:	**Ռեֆերատ**	Սահմանված գրաֆիկով	գրավոր	ՊԳ2
9	Նախագծային հաղորդակցությունների կառավարում	Նախագծի հաղորդակցությունների սահմանումը, նշանակությունը և դերակատարումը: Հաղորդակցության դերը նախագծում. կապի կառավարման պլանավորում: Հաղորդակցության կառավարում:Հաղորդակցության տեխնոլոգիաները:Հետադարձ կապի ապահովում: Նախագծում շահագրգիռ կողմերի ակնկալիքների կառավարում:	**Ռեֆերատ**	Սահմանված գրաֆիկով	գրավոր	ՊԳ2

10	Նախագծի ռիսկերի կառավարում	Նախագծի ռիսկերի սահմանումը, նշանակությունը և դերակատարումը: Ժամանակակից ռիսկերի հայեցակարգ: Ռիսկերի տեսակները: Ռիսկերի կառավարումը, կառավարման հայեցակարգը: Ռիսկերի կառավարման պլանավորումը:Ռիսկերի գնահատում. բացահայտում և վերլուծություն:Ռիսկերի վերահսկում և փաստաթղթավորում:	<u>**Ռեֆերատ**</u>	Սահմանված գրաֆիկով	գրավոր	ՊԳ2, ԼԳ1
11	Նախագծի վերահսկում	Նախագծի վերահսկման նպատակները և բովանդակությունը: Նախագծի մոնիտորինգ: Վերահսկում նախագծի իրականացման ընթացքում: Կատարված աշխատանքների վերահսկում /մոնիտորինգ/: Որոշումների կայացում:	<u>**Ռեֆերատ**</u>	Սահմանված գրաֆիկով	գրավոր	ՊԳ2, ԼԳ1
12	Նախագծի փոփոխությունների կառավարում և ավարտ	Նախագծի փակում. հիմնական ընթացակարգերը: Նախագծի ավարտի փուլ: Նախագծի պայմանագրերի փակում:Նախագծի հետաուդիտ: Աշխատանքի առաջընթացի չափումը և արդյունքների վերլուծությունը: Նախագծում փոփոխությունների կառավարումը:	<u>**Ռեֆերատ**</u>	Սահմանված գրաֆիկով	գրավոր	ՊԳ2

13. Դասընթացի նյութատեխնիկական միջոցների ապահովում[14]

Ռեսուրսի անվանումը	Ռեսուրսի անվանումը, քանակը, նկարագրությունը (անհրաժեշտության դեպքում)
Լսարան (հատուկ կահավորմամբ)	
Նյութեր լաբորատոր աշխատանքների համար	
Սարքեր, սարքավորումներ	
Համակարգչային ծրագրեր	
Այլ	

[14] Նշվում են սարք-սարքավորումների, համակարգչային ծրագրերի նկարագրությունները և քանակը, որոնք անհրաժեշտ են տվյալ դասընթացի ուսումնական գործընթացը կազմակերպելու համար

14. Գնահատում

Համալսարանում գործում է բակալավրիատի, մագիստրատուրայի և ասպիրանտուրայի ուսանողների գիտելիքների պարբերական ստուգման և գնահատման բազմագործոնային համակարգ, որի կիրառկման հիմնական նպատակներն են՝

- կազմակերպել ուսումնառության համաչափ աշխատանքային գործընթաց, ապահովել գիտելիքների համակողմանի ստուգում, խթանել ուսանողի ինքնուրույն աշխատանքը,
- իրականացնել ինքնուրույն առաջադրանքների, ընթացիկ ստուգումների (ստուգարքներ և քննություններ), ուսումնական գործընթացի այլ բաղադրիչների հաշվառում հետադարձ կապի արդյունավետ մեխանիզմների ներմուծման միջոցով՝ ի նպաստ ուսումնառության գործընթացի բարելավման:

Համալսարանում գնահատման գործընթացը կանոնակարգվում է համաձայն գործող կարգի[15]:

14.1. Գիտելիքների ստուգման և գնահատման բաղադրիչներն են՝

- ուսումնական գործընթացին ուսանողի մասնակցության աստիճանի գնահատում դասերին հաճախումների հաշվառման միջոցով՝առավելագույնը 20 միավոր,
- գործնական (սեմինար) և լաբորատոր աշխատանքների ընթացքում նրա ակտիվության և հմտությունների հաշվառում և գնահատում ընթացիկ ստուգումների միջոցով՝ առավելագույնը գումարային 20 միավոր,
- ինքնուրույն աշխատանքների (անհատական առաջադրանքներ) հաշվառում և գնահատում առավելագույնը գումարային 20 միավոր,
- դասընթացի ենթաբաժինների և ծրագրով նախատեսված այլ առաջադրանքների կատարման և յուրացման ընթացիկ ստուգում և գնահատում կիսամյակի ընթացքում (ընթացիկ քննություններ կամ ստուգարքներ)՝ առավելագույնը գումարային 40 միավոր,
- ստուգման արդյունքների ամփոփում գնահատման նշված բաղադրիչների արդյունքների հիման վրա և դասընթացի արդյունարար գնահատականի ձևավորում՝ առավելագույնը գումարային 100 միավոր:

14.2. Ուսանողների գիտելիքների ստուգում

Դասընթացն ամփոփվում է քննությամբ:

Քննությամբ ամփոփվող դասընթացն ավարտվում է կիսամյակի 2 քննության

---

[15]«Վանաձորի Հ. Թումանյանի անվան պետական համալսարան» հիմնադրամի ուսանողների գիտելիքների ստուգման, գնահատման և հաշվառման կանոնակարգ» (ընդունված ՎՊՀ-ի գիտական խորհրդի կողմից 30.062022թ.),

միջոցով և մյուս բաղադրիչների գնահատումների արդյունքներով:

14.3. Հարցաշար (ըստ ծրագրի)

1. Նախագծի սահմանումը, հիմնական բնութագրերը, չափանիշները և գործունեության տարրերը
2. Նախագծի կառավարման տեսական հիմունքները
3. Նախագծերի դասակարգումը, կառավարման գործընթացը և բովանդակությունը
4. Նախագծի կառավարման հիմնական հասկացությունների դասակարգումը
5. Նախագծերի կառուցվածքի ձևավորումը
6. Նախագծի կառավարման մեթոդները
7. Մինչ նախագծման վերլուծություն և բովանդակության կառավարում
8. Նախագծի հիմնական փուլերը
9. Նախագծի տնտեսական արդյունավետության գնահատում. ընդհանուր մոտեցումներ
10. Նախագծի ռեսուրսների հավաքագրումը
11. Նախագծի ռեսուրսների սահմանումը, նշանակությունը և դերակատարումը
12. Ռեսուրսների կառավարման գործընթացները
13. Ռեսուրսների գնումների կառավարումը
14. Պաշարների կառավարումը
15. Պաշարների ձևավորման և պահպանման ծախսերը
16. Լոգիստիկայի հայեցակարգը նախագծի կառավարման մեջ
17. Նախագծի ժամանակի կառավարումը
18. Նախագծի ժամանակի սահմանումը, նշանակությունը և դերակատարումը
19. Ժամանակի կառավարումը
20. Նախագծի ծախսերի կառավարումը
21. Նախագծի ծախսերի սահմանումը, նշանակությունը և դերակատարումը
22. Ծախսերի տեսակները
23. Ծախսերի կառավարումը
24. Նախագծի ծախսերի պլանավորումը
25. Նախագծի որակի կառավարումը
26. Նախագծի որակի սահմանումը, նշանակությունը և դերակատարումը
27. Որակի կառավարման հիմնական սկզբունքները և մեթոդները
28. Որակի վերահսկողությունը
29. Նախագծի անձնակազմի ձևավորումը և զարգացումը
30. Անձնակազմի կառավարումը
31. Անձնակազմի արդյունավետության գնահատումը
32. Նախագծային հաղորդակցությունների կառավարումը
33. Նախագծի հաղորդակցությունների սահմանումը, նշանակությունը և դերակատարումը
34. Հաղորդակցության դերը նախագծում, կապի կառավարման պլանավորումը
35. Հաղորդակցության կառավարումը
36. Ռիսկերի կառավարման պլանավորում
37. Նախագծի ռիսկերի կառավարումը
38. Նախագծի ռիսկերի սահմանումը, նշանակությունը և դերակատարումը

39. Ռիսկերի տեսակները
40. Ռիսկերի գնահատումը. բացահայտումը և վերլուծությունը
41. Նախագծի վերահսկումը
42. Նախագծի վերահսկման նպատակները և բովանդակությունը
43. Վերահսկումը նախագծի իրականացման ընթացքում
44. Կատարված աշխատանքների վերահսկումը
45. Նախագծի փոփոխությունների կառավարումը և ավարտը
46. Նախագծի փակման. հիմնական ընթացակարգերը
47. Նախագծի ավարտի փուլը
48. Աշխատանքի առաջընթացի չափումը և արդյունքների վերլուծությունը

<u>Ա) 1-ին ընթացիկ քննություն (կիսամյակի 9-10 շաբաթվա ընթացքում)</u>
<u>(1-ին ընթացիկ ստուգում (կիսամյակի -------շաբաթվա ընթացքում)</u>

- **Ընդգրկված թեմաները.**

1. Նախագծի սահմանումը, հիմնական բնութագրերը, չափանիշները և գործունեության տարրերը
2. Նախագծերի դասակարգումը, կառավարման գործընթացը և բովանդակությունը
3. Նախանախագծման/ մինչ նախագծման / վերլուծություն և բովանդակության կառավարում
4. Նախագծի ռեսուրսներ
5. Նախագծի ժամանակի կառավարում
6. Նախագծի ծախսերի կառավարում

- **Ընդգրկված հարցեր.**

1. Նախագծի սահմանումը, հիմնական բնութագրերը, չափանիշները և գործունեության տարրերը
2. Նախագծի կառավարման տեսական հիմունքները
3. Նախագծերի դասակարգումը, կառավարման գործընթացը և բովանդակությունը
4. Նախագծի կառավարման հիմնական հասկացությունների դասակարգումը
5. Նախագծերի կառուցվածքի ձևավորումը
6. Նախագծի կառավարման մեթոդները
7. Մինչ նախագծման վերլուծություն և բովանդակության կառավարում
8. Նախագծի հիմնական փուլերը
9. Նախագծի տնտեսական արդյունավետության գնահատում. ընդհանուր մոտեցումներ
10. Նախագծի ռեսուրսների հավաքագրումը
11. Նախագծի ռեսուրսների սահմանումը, նշանակությունը և դերակատարումը
12. Ռեսուրսների կառավարման գործընթացները
13. Ռեսուրսների գնումների կառավարումը
14. Պաշարների կառավարումը
15. Պաշարների ձևավորման և պահպանման ծախսերը

16. Լոգիստիկայի հայեցակարգը նախագծի կառավարման մեջ
17. Նախագծի ժամանակի կառավարումը
18. Նախագծի ժամանակի սահմանումը, նշանակությունը և դերակատարումը
19. Ժամանակի կառավարումը
20. Նախագծի ծախսերի կառավարումը
21. Նախագծի ծախսերի սահմանումը, նշանակությունը և դերակատարումը
22. Ծախսերի տեսակները
23. Ծախսերի կառավարումը
24. Նախագծի ծախսերի պլանավորումը

Բ) 2-րդ ընթացիկ քննություն (կիսամյակի 19-20 շաբաթվա ընթացքում)
(2-րդ ընթացիկ ստուգում (կիսամյակի-------շաբաթվա ընթացքում)

▪ Ընդգրկվող թեմաները.

1. Նախագծի որակի կառավարում
2. Նախագծի թիմի անձնակազմի կառավարում
3. Նախագծային հաղորդակցությունների կառավարում
4. Նախագծի ռիսկերի կառավարում
5. Նախագծի վերահսկում
6. Նախագծի փոփոխությունների կառավարում և ավարտ

▪ Ընդգրկված հարցեր.

1. Նախագծի որակի կառավարումը
2. Նախագծի որակի սահմանումը, նշանակությունը և դերակատարումը
3. Որակի կառավարման հիմնական սկզբունքները և մեթոդները
4. Որակի վերահսկողությունը
5. Նախագծի անձնակազմի ձևավորումը և զարգացումը
6. Անձնակազմի կառավարումը
7. Անձնակազմի արդյունավետության գնահատումը
8. Նախագծային հաղորդակցությունների կառավարումը
9. Նախագծի հաղորդակցությունների սահմանումը, նշանակությունը և դերակատարումը
10. Հաղորդակցության դերը նախագծում, կապի կառավարման պլանավորումը
11. Հաղորդակցության կառավարումը
12. Ռիսկերի կառավարման պլանավորում
13. Նախագծի ռիսկերի կառավարումը
14. Նախագծի ռիսկերի սահմանումը, նշանակությունը և դերակատարումը
15. Ռիսկերի տեսակները
16. Ռիսկերի գնահատումը. բացահայտումը և վերլուծությունը
17. Նախագծի վերահսկումը
18. Նախագծի վերահսկման նպատակները և բովանդակությունը
19. Վերահսկումը նախագծի իրականացման ընթացքում
20. Կատարված աշխատանքների վերահսկումը
21. Նախագծի փոփոխությունների կառավարումը և ավարտը

22. Նախագծի փակման. հիմնական ընթացակարգերը
23. Նախագծի ավարտի փուլը
24. Աշխատանքի առաջընթացի չափումը և արդյունքների վերլուծությունը

6.1. Գնահատման չափանիշները[16].

- Տեսական գիտելիքները:
- Գործնական աշխատանքները:
- Սեմինար պարապմունքները․
- Լաբորատոր աշխատանքները:
- Ինքնուրույն աշխատանքը:

[16] Լրացվում է ըստ ամբիոնի /դասախոսի որոշման

«ՎԱՆԱՁՈՐԻ Հ. ԹՈՒՄԱՆՅԱՆԻ ԱՆՎԱՆ ՊԵՏԱԿԱՆ ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆ»
ՀԻՄՆԱԴՐԱՄ

ԴԱՍԸՆԹԱՑԻ ՀԱՄԱՌՈՏ ՆԿԱՐԱԳԻՐ

Մասնագիտություն՝ 041301.00.6, կառավարում
/դասիչ, մասնագիտության լրիվ անվանումը/

Կրթական ծրագիր՝ 041301.01.6, կառավարում/ըստ ոլորտի/
/դասիչ, կրթական ծրագրի լրիվ անվանումը/

Որակավորման աստիճան՝ կառավարման բակալավր
/բակալավր, մագիստրատուրա/

Վանաձոր 2023

Առկա ուսուցման համակարգ

Դասընթացի թվանիշը, անվանումը	ԷԻԿ/բ-021 Նախագծի ղեկավարում			
Դասընթացին հատկացվող կրեդիտը	4 կրեդիտ			
Ուսումնառության տարի / կիսամյակ	3-րդ տարի, 2-րդ կիսամյակ			
Ժամերի բաշխումը	Լսարանային	64	Դասախոսություն	24
			Սեմինար	
			Լաբորատոր աշխատանք	32
			Գործնական աշխատանք	8
	Ինքնուրույն	56		
	Ընդամենը	120		
Ստուգման ձևը	Քննություն			
Դասընթացի նպատակը	Նախագծերի ղեկավարման մեջ զարգացման օրինաչափություննների վերաբերյալ գիտելիքների փոխանցում ուսանողներին: Նախագծերի ղեկավարման չափանիշների հետազոտության շրջանակներում հմտությունների և կարողությունների ձևավորում ուսանողների մոտ: Նախագծերի ղեկավարման մեջ համեմատության և վերլուծելու ունակությունների ձեռքբերում ուսանողների կողմից: Նախագծերի վերլուծելու կարողությունների ձևավորում տարբեր իրավիճակներում:			
Դասընթացի վերջնարդյունքները	Դասընթացը ձևավորում է կրթական ծրագրի հետևյալ վերջնարդյունք(ներ)ը. *Գիտելիք* **Գիտելիք և իմացություն** • Դրսևորում է կառավարման տեսությունների, գործառույթների և դրանց դասակարգման տարբեր մոտեցումների գիտելիք և իմացություն: • Դրսևորում է առաջնորդման, իշխանության և շահադրդման երևույթների և դրանց առնչվող տեսությունների գիտելիք և իմացություն: • Ցուցաբերում է ռազմավարական կառավարման տեսությունների, ռազմավարական պլանավորման գործընթացի, խնդիրների, պլանավորումն ուղեկցող գործողությունների և դրանց կազմակերպման առանձնահատկությունների իմացություն: • Ցուցաբերում է ֆինանսական և կառավարչական հաշվառման հիմունքների իմացություն: • Ցուցաբերում է սպառողների կամ սոցիալական այլ խմբերի կարիքները վեր հանելու տեսական մեթոդաբանական հիմնական մոտեցումների			

	իմացություն: • Դրսևորում է վերահսկողության տեսական մեթոդաբանական հիմքերի և կազմակերպական գործընթացների արդյունավետության գնահատման հիմնական գործիքակազմի վերաբերյալ գիտելիք և իմացություն: • Դրսևորում է մակրո- և միկրոտնտեսագիտության հիմնական հասկացությունների, օրենքների և սկզբունքների իմացություն: • Ցուցաբերում է տնտեսության տարբեր ոլորտների և դրանց կառավարման առանձնահատկությունների, ինչպես նաև պետական կառավարման և տեղական ինքնակառավարման տարբեր մոտեցումների գիտելիք և իմացություն: • Ցուցաբերում է արժեքի ձևավորման և փոխանցման գործընթացների կառավարման սկզբունքների իմացություն: *Հմտություն* **Գիտելիքի և իմացության կիրառում** • Կարող է գնահատել միկրո- և մակրոմիջավայրի ազդեցությունը կառավարման համակարգերի գործունեության վրա: • Կարող է մասնագիտական խնդիրների լուծման նպատակով արդյունավետ բանակցություններ վարել և մարդկանց ղեկավարել: • Կարող է մշակել կառավարման գործընթացին առնչվող տարբեր ծրագրեր և մասնակցել դրանց իրագործման միջոցառումներին: • Կարող է նախագծել կազմակերպական կառուցվածքներ, իրականացնել լիազորությունների և պատասխանատվության բաշխում, ձևակերպել խնդիրներ և պատվիրակել ենթականերին: • Կարող է իրականացնել ֆինանսական վերլուծություններ կառավարչական խնդիրների լուծման նպատակով, արդյունավետորեն պլանավորել, կազմակերպել և վերահսկել կազմակերպության ֆինանսական գործունեությունը: • Կարող է իրականացնել սպառողների, մրցակիցների և շուկայի վերլուծություններ, արդյունավետորեն պլանավորել, կազմակերպել և վերահսկել կազմակերպության մարքեթինգային գործունեությունը: • Կարող է ընդունել կառավարչական որոշումներ խնդիրները համակարգի մեջ դիտարկելով և համակարգային մոտեցման համապատասխան գործիքակազմ կիրառելով: • Կարող է մշակել տարբեր մակարդակի ռազմավարություններ: • Կարող է գնահատել և կառավարել կազմակերպության գործունեությանն առնչվող ռիսկերը և կատարել համապատասխան կանխատեսումային հաշվարկներ: *Կարողունակություն* **Հաղորդակցման, ՏՀՏ և տվյալների հետ աշխատելու կարողություններ** • Կարող է կատարել տեղեկատվության հավաքման, պահպանման և մշակման աշխատանքներ, ինչպես նաև մասնագիտական խնդիրների լուծման նպատակով օգտվել ժամանակակից տեղեկատվական տեխնոլոգիաներից: • Կարող է իրականացնել հետազոտություններ կառավարչական զանազան խնդիրներ լուծելու նպատակով, ինչպես նաև վերլուծել դրանց արդյունքները: • Կարող է պատրաստել զեկուցումներ և ներկայացնել հետազոտությունների արդյունքներ: **Ընդհանրական, իմացական կարողություններ, (ներառյալ**

	դատողություններ անելը) • Ունակ է լուծելու մասնագիտական խնդիրները վերլուծության և համադրության հիման վրա: • Տիրապետում է մաթեմատիկական և վիճակագրության մեթոդներին, ինչպես նաև մաթեմատիկական մոդելավորման եղանակներին: • Ունակ է մասնագիտական վերլուծություններ իրականացնելիս կիրառել որակական և քանակական մեթոդներ: • Ունակ է թիմում աշխատելու և թիմի անդամների հետ արդյունավետ համագործակցելու: • Ունակ է օգտվելու նորմատիվ իրավական փաստաթղթերից: **Կարողություններ** **Ինքնուրույնություն և պատասխանատվություն (ներառյալ սովորելու կարողությունները)** • Կարող է բացահայտել, հաղթահարել և լուծումներ տալ անծանոթ պայմաններում առաջացած խնդիրներին: • Ունակ է ինքնուրույն որոշումներ ընդունելու: • Ունակ է հաշվի առնելու կառավարչական որոշումների հետևանքները սոցիալական պատասխանատվության տեսանկյունից: Ունակ է տարաբնույթ և տարասեռ մշակութային միջավայրերում աշխատելու, տարբեր զարգացման և մտավոր մակարդակի տեր մարդկանց հետ համագործակցելու:
Դասընթացի բովանդակությունը	Նախագծի սահմանումը, հիմնական բնութագրերը, չափանիշները և գործունեության տարրերը: Նախագծերի դասակարգումը, կառավարման գործընթացը և բովանդակությունը:Նախանախագծման/մինչ նախագծման/ վերլուծություն և բովանդակության կառավարում: Նախագծի ռեսուրսներ: Նախագծի ժամանակի կառավարում: Նախագծի ծախսերի կառավարում: Նախագծի որակի կառավարում: Նախագծի թիմի անձնակազմի կառավարում: Նախագծային հաղորդակցությունների կառավարում: Նախագծի ռիսկերի կառավարում: Նախագծի վերահսկում: Նախագծի փոփոխությունների կառավարում և ավարտ:
Գնահատման մեթոդները և չափանիշները	Գնահատման գործընթացն իրականացվում է ՎՊՀ ուսանողների գիտելիքների ստուգման, գնահատման և հաշվառման կանոնակարգով:
Գրականություն	Պարտադիր
	Յու. Սուվարյան «Մենեջմենթ», 2009թ.
	Л. Н. Боронина, З. В. Сенук, Основы управления проектами, УрФУ, 2015
	Балашов А.И.,РоговаЕ.М.,ТихоноваМ.В.,ТкаченкоЕ.А. Управление проектами : 2019
	Դենիս Լոկ <<Նախագծի ղեկավարում>> 2004
	Լրացուցիչ
	Вадим Богданов,Управление проектами. Корпоративная система - шаг за шагом, 2012
	И.И.Мазур,В.Д.Шапиро Н.Г.Ольдерогге, УПРАВЛЕНИЕ ПРОЕКТАМИ, 2004